

Dôvodová správa

1. Dňa 15. 12. 2006 spoločnosť MOODY'S zverejnila výsledok ratingového hodnotenia Košického samosprávneho kraja, podľa stupnice globálnej ratingovej škály:

**A a 1. sk
so stabilným výhľadom.**

Ratingové hodnotenie odráža zlepšujúcu sa výkonnosť Košického samosprávneho kraja (ďalej len KSK) v prevádzkovej časti rozpočtu, nízku mieru zadlženosti a sledovanie konzervatívnej fiškálnej politiky. Výsledok tohto ratingového hodnotenia zároveň odráža aplikáciu novej metodiky pre analýzu spoločnej platobnej neschopnosti (Point Default Analysis – JDA) na rating regionálnych a miestnych samospráv.

Ratingové hodnotenie zahŕňa tiež pohľad na realizáciu strategických zámerov KSK v budúcom období a ich očakávaný dopad na rozpočet. Predpokladané zvýšenie výkonnosti v prevádzkovej časti rozpočtu KSK by malo priniesť signifikantný rast flexibility rozpočtu čo je základným predpokladom pre jeho dlhodobú udržateľnosť a stabilitu.

2. Výsledok ratingového hodnotenia

Ratingové hodnotenie KSK pozostáva z dvoch základných častí, ktoré sú v súčasnosti spoločnosťou Moody's kompletizované:

- **Profil subjektu** – obsahuje všeobecné informácie a vývojové trendy KSK
- **Analytická časť** – obsahuje závery o finančnej výkonnosti KSK, analýzu riadenia dlhu a záväzkov

Z uvedených materiálov sme vybrali najpodstatnejšie výstupy a kritéria, ktoré mali vplyv na ratingové hodnotenie KSK:

a) Základné závery ratingového hodnotenia

Na základe výsledkov ratingového hodnotenia uskutočneného v roku 2006 a v súlade s uplatnením novej metodológie analýzy Moody's Point-Default Analysis (JDA) **bol Košickému samosprávnemu kraju zvýšený národný rating zo stupňa Aa 2. sk, na ratingový stupeň Aa 1. sk so stabilným výhľadom** (príloha č. 1) a to na základe:

- hodnotenia bonity (BCA 8) miestnej samosprávy,
- medzinárodného ratingu Slovenskej republiky A1
- 50 % pravdepodobnosti podpory centrálnej vlády
- 90 % miery závislosti platobnej neschopnosti vo výške 90 % (štandardná závislosť kraja a SR)

Toto hodnotenie bolo zverejnené aj v tlačovej správe, ktorou spoločnosť Moody's oznámila dopad metodiky pre spoločnú platobnú neschopnosť na rating miestnych samospráv (JDA) v Európe, na Strednom Východe a v Afrike. Výsledkom aplikovania metodiky JDA bolo, že 55 ratingov miestnych samospráv bolo zvýšených, 85 ratingov miestnych samospráv bolo potvrdených na rovnakej úrovni a 3 ratingy boli znížené.

Vzhľadom na uvedenú zmenu metodiky a aktuálnych výstupných dokumentov ratingového hodnotenia nie je možné uskutočniť porovnanie dielčich výsledkov ratingu s predchádzajúcim hodnotením KSK. Porovnateľnosť predchádzajúcich hodnotení spoločnosť Moody's zabezpečila globálne, prehodnotením stávajúceho ratingu podľa novej metodológie. Na základe toho KSK najprv obdržal výsledky prehodnotenia predchádzajúceho ratingu (hodnotenie za rok 2004) v novembri 2006. Výsledkom prehodnotenia bolo stanovenie nového ratingového stupňa Aa 2.sk podľa novej metodológie (pôvodne Baa/sk Aa.).

Terajšie ratingové hodnotenie, ktoré vychádza z výsledkov za rok 2005 a budúceho výhľadu, znamená teda zvýšenie ratingu KSK a posun na ratingovej škále o 1 stupeň t.j. na Aa 1.sk.

b) Závery finančnej analýzy

- **Finančný rámec** - analýza konštatuje obmedzené možnosti KSK kontrolovať svoje prevádzkové príjmy, ktoré sú silne závislé od zdrojov centrálnej vlády, teda najmä na raste ekonomiky SR a rozhodnutiach centrálnej vlády. **Konštatuje, že súvislosť medzi výkonnosťou lokálnej ekonomiky a príjmami KSK je veľmi obmedzená.**

Rovnako v oblasti výdavkov analýza konštatuje obmedzené možnosti KSK usmerňovať svoje bežné výdavky. Uvedené konštatovanie potvrdzuje aj skutočnosť, že až 89 % výdavkov v r. 2005 tvorili účelové transféry a náklady na zamestnancov, v súlade s národnou legislatívou.

- **Finančná výkonnosť**

V tejto oblasti analýza konštatuje zlepšenie prevádzkovej bilancie. Konkrétne v rokoch 2002 - 2005 bol KSK schopný tvoriť prevádzkový zisk aj napriek meniacim sa pravidlám a napätému finančnému rámcu.

- **Hotovosť a likvidita**

Analýza konštatuje nízke hotovostné rezervy KSK vytvorené v minulosti. Zároveň pozitívne hodnotí deklarovaný zámer posilniť hotovostné rezervy KSK v budúcom období.

- **Kapitálové investície**

Do roku 2006 sa na krytie kapitálových potrieb strikne používali kapitálové výnosy, čo nebolo postačujúce. Výsledkom rastúcich potrieb kraja v oblasti investícií počnúc rokom 2005 sa zvýšil podiel prevádzkových rezerv na ich financovaní. Po roku 2006 sa očakáva intenzívnejší rast kapitálových investícií a to z 11 % na cca 20 % celkových nákladov. Investície kraja budú zamerané prevažne na zlepšenie infraštruktúry, hlavne ciest a na rekonštrukciu historických budov.

- **Riadenie dlhov a prípadné záväzky**

Analýza konštatuje, že v rokoch 2005 a 2006 KSK financoval modernizáciu regionálnych ciest prostredníctvom dvoch PPP projektov. Spoločnosť Moody's zahrňuje tento záväzok – aj napriek platným slovenským účtovným predpisom, podľa ktorých sú splátky PPP projektov účtované ako prevádzkové výdaje – do splátok dlhovej služby. (Poznámka: takýto prísnejší a konzervatívnejší spôsob posudzovania dlhu uplatňuje aj EIB.)

Ďalej sa v analýze konštatuje uzavretie úverovej zmluvy medzi KSK a EIB vo výške 1,4 mld Sk. Pôsobenie dlhovej služby na rozpočet bude najsilnejšie v rokoch 2010 – 2011 vo výške 4% prevádzkových príjmov kraja, čo je aj napriek prísnejšiemu posudzovaniu **v súlade s rozpočtovými pravidlami.**

▪ **Finančné záväzky nemocníc**

V tejto oblasti analýza poukazuje na štrukturálne problémy v zdravotníckych zariadeniach a finančné záväzky, ktoré dôsledkom nich vznikli. Konštatuje, že situácia v zdravotníckych zariadeniach sa v r. 2006 stabilizovala a je predpoklad ich vyrovnaného hospodárenia. Na druhej strane však upozorňuje, že **dlhy zdravotníckych zariadení, ktorých vlastníkom je KSK je potrebné považovať za záväzky kraja. Upozorňuje na ich nepriaznivý dopad na rozpočet KSK v prípade, že vláda SR nebude ochotná riešiť tento nakumulovaný dlh nemocníc.**

3. Ratingová perspektíva

Ratingová perspektíva KSK je na základe stanoviska Moody's stabilná v prípade, že kraj si udrží rozumný politický postoj a inštitucionálny rámec, ktorý nezavedie zmeny vedúce k nezvládnuteľnej finančnej záťaži pre slovenské regióny.

Čo by mohlo zmeniť rating - HORE

- Zmeny v inštitucionálnom rámci, ktoré výrazne zvýšia flexibilitu výdavkov a stúpajúca kapacita výnosov
- Pokračujúce dodržiavanie súčasnej rozumnej fiškálnej politiky a politiky riadenia dlhov

Čo by mohlo zmeniť rating – DOLE

- Obrat v súčasnej fiškálnej politike a v politike riadenia dlhu
- Povinnosť kraja zaplatiť celkovú čiastku prípadných záväzkov zdravotníckych zariadení.